

EUROPESE COMMISSIE

Europese structuur- en investeringsfondsen

Richtsnoeren voor de lidstaten inzake de controle van de rekeningen

DISCLAIMER: Dit is een document dat werd opgesteld door de diensten van de Commissie. Het verstrekt op basis van de toepasselijke EU-wetgeving technische richtsnoeren aan collega's en andere instanties die betrokken zijn bij de monitoring, controle of tenuitvoerlegging van de Europese structuur- en investeringsfondsen (met uitzondering van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo)) over de manier waarop de EU-voorschriften op dit gebied dienen te worden geïnterpreteerd en toegepast. Dit document heeft tot doel informatie te verstrekken over de manier waarop de diensten van de Commissie deze regels uitleggen en interpreteren, ter bevordering van de uitvoering van de programma's en de toepassing van goede werkmethoden. Dit referentiedocument laat de interpretatie van het Hof van Justitie en het Gerecht of de besluiten van de Commissie onverlet.

Inhoudsopgave

1.	ACHTERGROND.....	4
1.1.	Verwijzingen naar regelgeving	4
1.2.	Doel van deze richtsnoeren	4
2.	CONTROLE VAN DE REKENINGEN DOOR DE AUDITAUTORITEIT	4
3.	GEBRUIK VAN DE RESULTATEN VAN SYSTEEMAUDITS VOOR DE CONTROLE VAN DE REKENINGEN.....	6
4.	GEBRUIK VAN DE RESULTATEN VAN AUDITS VAN CONCRETE ACTIES VOOR DE CONTROLE VAN DE REKENINGEN	8
5.	LAATSTE AANVULLENDE CONTROLES VAN DE ONTWERPVERSIE VAN DE GECERTIFICEERDE REKENINGEN	9
6.	AUDITOOORDEEL OVER DE REKENINGEN.....	10

LIJST MET ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN

AA	Auditautoriteit
CA	Certificeringsautoriteit
GVC	Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014 van de Commissie van 3 maart 2014 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad ¹
VGB	Verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen (Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013) ²
UVC	Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1011/2014 van de Commissie van 22 september 2014
EFMZV	Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij
ESIF	ESIF verwijst naar alle Europese structuur- en investeringsfondsen. Dit richtsnoer geldt voor al die Fondsen met uitzondering van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo)
ETS	Verordening Europese territoriale samenwerking (Verordening (EU) nr. 1299/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013)
II	Intermediaire instantie
MA	Managementautoriteit
BCS	Beheers- en controlesysteem
YEI	Werkgelegenheidsinitiatief voor jongeren

---

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.NL

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

1. ACHTERGROND

1.1. Verwijzingen naar regelgeving

Verordening	Artikelen
Verordening (EU) nr. 1303/2013 Verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen (hierna "VGB" genoemd)	Artikel 137 – Opstelling, onderzoek en goedkeuring van de rekeningen
Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014 van de Commissie	Artikel 29 – Controle van de rekeningen
Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1011/2014 van de Commissie	Artikel 7 – Model voor de rekeningen Bijlage VII

1.2. Doel van deze richtsnoeren

Het doel van deze nota is om lidstaten, in het bijzonder de auditautoriteiten, praktische richtsnoeren te verschaffen inzake hun verantwoordelijkheden met betrekking tot de controle van de rekeningen in overeenstemming met artikel 137, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1303/2013 en artikel 29 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014. In deze richtsnoeren wordt de wijze uiteengezet waarop de auditautoriteiten bestaande auditwerkzaamheden kunnen gebruiken om hun extra inspanningen met betrekking tot de controle van de rekeningen tot een minimum te beperken.

De richtsnoeren beschrijven de auditwerkzaamheden die door de auditautoriteiten moeten worden uitgevoerd ter ondersteuning van hun auditoordeel over de volledigheid, de nauwkeurigheid en de waarachtigheid van de rekeningen.

2. CONTROLE VAN DE REKENINGEN DOOR DE AUDITAUTORITEIT

De controle van de rekeningen, als bedoeld in artikel 137, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1303/2013, wordt door de auditautoriteit voor elk boekjaar uitgevoerd, in overeenstemming met de auditstrategie.

De controle van de rekeningen moet, samen met de overige auditprocedures, een redelijke mate van zekerheid bieden over de waarheidsgetrouwheid, de volledigheid, de nauwkeurigheid en de waarachtigheid van de in de rekeningen vermelde bedragen. Hiertoe dient de auditautoriteit een passende auditaanpak en -methode ten uitvoer te leggen.

Bij deze auditaanpak moet rekening worden gehouden met de resultaten van bestaande auditwerkzaamheden, dat wil zeggen de resultaten van uitgevoerde systeemaudits, in het bijzonder de systeemaudits van de certificeringsautoriteit, en met de resultaten van de audits van concrete acties. Bovendien moeten in de aanpak de laatste aanvullende controles op de rekeningen zijn opgenomen, op grond waarvan de auditautoriteit een oordeel kan vellen over de beantwoording van de vraag of de rekeningen een getrouw beeld geven.

Om een auditoordeel over de rekeningen te vellen, moet de auditautoriteit laatste aanvullende controles op de (ontwerpversie van de) door de certificeringsautoriteit verstrekte gecertificeerde rekeningen uitvoeren. Met deze controles wordt de bevestiging beoogd dat alle krachtens artikel 137 van de VGB vereiste elementen correct in de rekeningen zijn opgenomen en dat ze worden ondersteund door onderliggende boekhoudkundige stukken die door de relevante autoriteiten (of instellingen) en begunstigden worden bijgehouden. De auditautoriteit controleert op basis van de haar door de certificeringsautoriteit toegezonden ontwerprekeningen of:

- a) het totale bedrag van gedeclareerde subsidiabele uitgaven overeenkomstig artikel 137, lid 1, onder a), van de VGB overeenkomt met de uitgaven (en de bijbehorende overheidsbijdrage) in de definitieve betalingsaanvraag aan de Commissie voor het desbetreffende boekjaar. Indien er verschillen zijn, beoordeelt de auditautoriteit de toereikendheid van de toelichtingen in de rekeningen (zie aanhangsel 8 bij bijlage VII bij de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening inzake de aansluiting van de uitgaven);
- b) de geschrapte bedragen en terugvorderingen tijdens het boekjaar, de terug te vorderen bedragen aan het einde van het boekjaar, de terugvorderingen krachtens artikel 71 van de VGB en de oninbare bedragen die in de rekeningen staan opgenomen, alle overeenkomen met de bedragen die in de boekhoudsystemen van de certificeringsautoriteit zijn geboekt en of ze zijn gebaseerd op met redenen omklede beslissingen door de verantwoordelijke management- of certificeringsautoriteit;
- c) uitgaven zijn uitgesloten van de rekeningen overeenkomstig artikel 137, lid 2, van de VGB, indien van toepassing, omdat deze voortdurend worden beoordeeld op hun wettigheid en regelmatigheid. De auditautoriteit controleert daarnaast, eventueel op basis van een steekproef, of alle andere vereiste correcties naar aanleiding van beheerscontroles of audits correct in de rekeningen voor het betrokken boekjaar worden weergegeven;
- d) de bedragen voor programmabijdragen aan financiële instrumenten en voorschotten op staatssteun aan begunstigden worden ondersteund door beschikbare informatie, in het bijzonder de informatie afkomstig van de managementautoriteit.

De auditautoriteit moet nagaan of de ontwerprekeningen zijn opgesteld volgens de in Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1011/1024 opgenomen sjablonen. In dit verband moet de auditautoriteit controleren of de betreffende bijlagen informatie bevatten over de financiële correcties naar aanleiding van de audit van concrete acties overeenkomstig artikel 127, lid 1, van de VGB.

De volgende audits en controles moeten in overweging worden genomen wanneer de conclusies erover beschikbaar zijn op de datum van de ondertekening van het auditoordeel:

- systeemaudits;
- audits van concrete acties;
- door de Commissie uitgevoerde audits;
- door de Europese Rekenkamer uitgevoerde audits waarvan de follow-up wordt uitgevoerd door de Commissie;
- door andere programma-autoriteiten uitgevoerde controles (administratieve controles, controles ter plaatse, door certificeringsautoriteiten uitgevoerde controles);
- overige audit- en controleresultaten waar de auditautoriteiten toegang tot hebben.

De auditautoriteit dient doeltreffende procedures in te voeren voor het toezicht op de uitvoering van de aanbevelingen en corrigerende maatregelen die voortvloeien uit de controle van de rekeningen.

Overeenkomstig artikel 139, lid 2, van de VGB, zal de Commissie haar beoordeling van de rekeningen baseren op het oordeel van de auditautoriteit, die daartoe gedetailleerde informatie over de uitgevoerde auditwerkzaamheden en de verkregen resultaten uit hun controles van de rekeningen zal opnemen in het overeenkomstige hoofdstuk van het jaarlijkse controleverslag³.

3. GEBRUIK VAN DE RESULTATEN VAN SYSTEEMAUDITS VOOR DE CONTROLE VAN DE REKENINGEN

In artikel 29, lid 4, van de GVC is bepaald dat de systeemaudit de controle van de betrouwbaarheid van het boekhoudsysteem van de certificeringsautoriteit omvat en, op steekproefbasis, van de juistheid van de uitgaven, geschrapte bedragen en terugvorderingen, die in het boekhoudsysteem van de certificeringsautoriteit staan geboekt.

Door middel van de systeemaudit van de certificeringsautoriteit, verkrijgt de auditautoriteit redelijke zekerheid dat de volgende procedures naar behoren worden uitgevoerd⁴: verslaglegging over en toezicht op onregelmatigheden; afleggen van verantwoording over de bedragen die worden geschrappt, of worden teruggevorderd en in mindering gebracht op betalingsaanvragen gedurende het boekjaar; follow-up van lopende terugvorderingen en oninbare bedragen. De systeemaudit moet ook de betrouwbaarheid controleren van het IT-systeem, dat door de certificeringsautoriteit is geïmplementeerd om haar boekhoudsysteem te laten functioneren, met inachtneming van de internationaal aanvaarde IT-normen⁵.

Met systeemaudits kan reeds vroeg in het boekjaar worden begonnen. In het kader van de voorbereiding van het jaarlijkse oordeel over de rekeningen, moet vanaf het eerste jaar van de uitvoering van het programma, nadat de managementautoriteit en certificeringsautoriteit zijn aangewezen, door de certificeringsautoriteit (en de intermediaire instanties, indien relevant) een uitgebreide systeemaudit worden uitgevoerd. De conclusies van de auditwerkzaamheden die zijn uitgevoerd door de onafhankelijke controle-instantie (IAB) overeenkomstig artikel 124 van de VGB, kunnen worden meegewogen bij het vaststellen van de omvang van de eerste systeemaudit van de certificeringsautoriteit. Aangezien de auditwerkzaamheden van de onafhankelijke controle-instantie uitsluitend betrekking hebben op de naleving van de

---

³ Zie de richtsnoeren inzake het jaarlijkse controleverslag en het auditoordeel (EGESIF_15-0002-02 van 9 oktober 2015).

⁴ Aangenomen wordt dat het ontwerp/de opzet van deze procedures reeds tijdens de aanwijzingsfase is gecontroleerd.

⁵ In aanvulling op het COBIT-kader (Control Objectives for Information and related Technology), omvatten de internationaal aanvaarde normen voor informatiebeveiliging, maar zijn zij niet beperkt tot, de ISO/IEC-norm 27001 ("Informatietechnologie - Beveiligingstechnieken - Systemen voor informatieveiligheidsbeheer – Eisen") en de ISO/IEC 27002 ("Informatietechnologie - Beveiligingstechnieken - Gedragscode voor informatiebeveiligingscontroles"), waarvan de meest recente heruitgave in 2013 was. De auditautoriteit kan ook alle gerelateerde nationale normen in acht nemen.

beoordelingscriteria voor aanwijzing, moet de auditautoriteit in elk geval de doeltreffende werking van de systemen van de certificeringsautoriteit controleren.

In de daaropvolgende jaren moet de auditautoriteit follow-upauditwerkzaamheden (d.w.z. systeemaudits of de beoordeling van specifieke elementen van het functioneren van de certificeringsautoriteit) verrichten, die zijn gericht op de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen in eerdere verslagen van systeemaudits en op de belangrijkste vereisten voor de certificeringsautoriteit die zijn aangemerkt als categorie 3 of 4. Wanneer de certificeringsautoriteit echter ingrijpende wijzigingen aanbrengt in haar procedures of personeelsbestand, moet een volledig nieuwe systeemaudit worden overwogen. Tijdens de programmeringsperiode kunnen nadere systeemaudits worden overwogen om aan te tonen dat eerdere auditbevindingen nog altijd geldig zijn.

Bij het uitvoeren van een audit op het systeem van de certificeringsautoriteit zal de auditautoriteit bijzondere aandacht besteden aan de beoordeling van basisvereiste 13 inzake "geschikte procedures voor het opstellen en certificeren van de volledigheid, nauwkeurigheid en waarachtigheid van de rekeningen"⁶. In de praktijk betekent dit dat systeemaudits op het boekhoudsysteem van de certificeringsautoriteit ten minste moeten controleren of de procedures van de certificeringsautoriteit (met inbegrip van in het IT-systeem ingebouwde besturingselementen) waarborgen dat het totale bedrag van in het boekhoudsysteem ingevoerde subsidiabele uitgaven overeenkomt met de uitgaven (met inbegrip van de overeenkomstige overheidsbijdrage) in de aanvragen voor tussentijdse betaling aan de Commissie voor het desbetreffende boekjaar, verminderd met de relevante financiële correcties en/of andere aanpassingen die door de certificeringsautoriteit met het oog op de uitgaven in kwestie zijn gedaan.

De bijlage bij dit richtsnoer bevat een voorbeeld van een lijst van de door de auditautoriteit met betrekking tot de rekeningen uit te voeren controletests van de procedures van de certificeringsautoriteit⁷.

Een aantal van deze tests kan worden gecombineerd met de auditwerkzaamheden die worden verricht door middel van audits op concrete acties, om zo voldoende zekerheid te verkrijgen en overlappingsen te voorkomen.

In het kader van systeemaudits moet de auditautoriteit bovendien het bestaan en de correcte tenuitvoerlegging controleren van procedures die waarborgen dat:

- de ontwerprekeningen tijdig door de certificeringsautoriteit bij de auditautoriteit worden ingediend met het oog op het uitbrengen van het auditoordeel;
- uitgaven zijn uitgesloten van de rekeningen overeenkomstig artikel 137, lid 2, van de VGB, indien van toepassing, en dat alle vereiste correcties zijn weergegeven in de

---

⁶ Zie "Leidraad voor een gemeenschappelijke methode voor de beoordeling van beheers- en controlesystemen in de lidstaten" van de Commissie (EGESIF_14-0010 van 18.12.2014).

⁷ De controletest zal door de auditautoriteit worden uitgevoerd op basis van de gegevens die op het moment van de systeemaudit in de boekhoudsystemen van de certificeringsautoriteit zijn geboekt.

rekeningen van het betrokken boekjaar, zoals vastgesteld in artikel 29, lid 5, onder c), van de GVC.

De auditautoriteit wordt aangeraden om een specifieke afdeling in de controlelijst van de systeemaudit op te nemen of een aparte controlelijst te ontwikkelen die wordt toegepast op de certificeringsautoriteit en die betrekking heeft op alle elementen van de rekeningen, zoals vastgesteld in artikel 29, lid 5, van de GVC.

De auditautoriteit kan met een enkele systeemaudit van de certificeringsautoriteit, alle onder diens verantwoordelijkheid vallende rekeningen van de verschillende fondsen en operationele programma's bestrijken.

Indien een aantal van de in de bijlage bij deze richtsnoeren opgenomen elementen op het moment van de systeemaudit niet kan worden gecontroleerd, moet de auditautoriteit deze elementen onderwerpen aan de in afdeling 5 uiteengezette laatste aanvullende controles.

Indien de op het niveau van de certificeringsautoriteit uitgevoerde systeemaudit ernstige tekortkomingen in het beheers- en controlesysteem (in het bijzonder met betrekking tot de basiseis voor de certificeringsautoriteit) aan het licht brengt, zal voor het betrokken boekjaar een auditverklaring met voorbehoud worden afgegeven. Een dergelijke auditverklaring met voorbehoud heeft niet alleen betrekking op de werking van het beheers- en controlesysteem, maar kan ook leiden tot een kwalificatie van het auditoordeel waarin wordt vermeld of de rekeningen een getrouw beeld geven (zoals vastgelegd in artikel 29, lid 5, GVC).

4. GEBRUIK VAN DE RESULTATEN VAN AUDITS VAN CONCRETE ACTIES VOOR DE CONTROLE VAN DE REKENINGEN

Tijdens het boekjaar kan reeds worden aangevangen met audits van concrete acties. Dit houdt tevens in dat de steekproef van concrete acties die worden onderworpen aan een audit, in de loop van het boekjaar kan worden opgedeeld in twee (of meer) onderdelen, overeenkomstig de voortgang van de certificering van de uitgaven in tussentijdse betalingen, met zeer geringe gevolgen voor de omvang van de steekproef. De auditinspanningen kunnen dus gelijkmatiger over het jaar worden verdeeld. Dit stelt auditautoriteiten in staat hun werk tijdig af te ronden en zo het jaarlijkse auditoordeel overeenkomstig de tweede alinea van artikel 59, lid 5, van het Financieel Reglement en artikel 127, lid 5, onder a), VGB, te kunnen verschaffen.

De auditautoriteit moet, met het oog op de geselecteerde steekproef van concrete acties en op het verkrijgen van zekerheid over haar auditoordeel⁸, controleren of:

- het totale bedrag van gedeclareerde subsidiabele uitgaven overeenkomstig artikel 137, lid 1, onder a), van de VGB, overeenkomt met de uitgaven (en de bijbehorende overheidsbijdrage) in de definitieve betalingsaanvragen aan de Commissie;

---

⁸ Dit laat de vereiste zekerheid over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven onverlet.

- alle onregelmatige bedragen die bij steekproeven op concrete acties aan het licht komen, zijn uitgesloten van de rekeningen;

De laatste test moet worden afgerond tijdens de laatste controles van de rekeningen, zoals hieronder in afdeling 5 uiteengezet.

Indien dit van toepassing is op de concrete acties in de gecontroleerde steekproef, zal de auditautoriteit controleren of de bedragen voor programmabijdragen aan financiële instrumenten en voorschotten op staatssteun aan begunstigen worden ondersteund door beschikbare informatie op het niveau van de management- en certificeringsautoriteit. Het doel van deze controles zal bovendien zijn om de betrouwbaarheid van het controlespoor van het boekhoudsysteem te bevestigen.

Het strekt tot aanbeveling dat de auditautoriteit een specifieke afdeling in de controlelijsten van de audit op concrete acties opneemt of een aparte controlelijst ontwikkelt teneinde de doeltreffende werking van het systeem met betrekking tot elementen van de rekeningen, zoals beschreven in artikel 29, lid 5, van de GVC, te bevestigen.

5. LAATSTE AANVULLENDE CONTROLES VAN DE ONTWERPVERSIE VAN DE GECERTIFICEERDE REKENINGEN

In overeenstemming met artikel 127, lid 5, onder a), VGB, en artikel 59, lid 5, van het Financieel Reglement moet de auditautoriteit in een oordeel vermelden of de rekeningen een getrouw beeld geven en of de auditwerkzaamheden twijfels oproepen over de beweringen in de beheersverklaring omtrent de juiste weergave, de volledigheid en nauwkeurigheid van de rekeningen.

Met dit doel voor ogen wordt van de auditautoriteit verwacht dat zij:

- de resultaten analyseert van op de certificeringsautoriteit (en, voor zover relevant, op haar intermediaire instanties) en de managementautoriteit (voor zover relevant) uitgevoerde systeemaudits, met name van de controles in het kader van de rekeningen, zoals hiervoor in afdeling 3 is uiteengezet;
- tijdens de controle van de steekproef op concrete acties, het controlespoor en de nauwkeurigheid van de in de rekeningen geboekte overeenkomstige uitgaven beoordeelt, teneinde de betrouwbaarheid van de boekhoudsystemen te controleren, zoals hiervoor in afdeling 4 is uiteengezet;
- na ontvangst van de (ontwerp)rekeningen van de certificeringsautoriteit en afhankelijk van de mate van zekerheid verkregen uit de systeemaudits (afdeling 3) en de audits van concrete acties (afdeling 4):
  - moet de auditautoriteit de onderliggende geregistreerde gegevens (uitgaven-gecertificeerde posten, opnames, terugvorderingen, terug te vorderen en oninbare bedragen) definitief valideren. Met betrekking tot de uitgaven-gecertificeerde posten, zal de auditautoriteit de juistheid hebben bevestigd van de bedragen in de aanvragen voor tussentijdse betaling die gedurende het boekjaar door middel van een representatieve steekproef op de audit van concrete acties zijn ingediend. Bijgevolg kunnen in deze fase de aanvullende

controles worden beperkt tot de controle van de correcties en aanpassingen die door de certificeringsautoriteit zijn gedaan na de indiening van de laatste aanvraag voor tussentijdse betaling en na de opnemings ervan in aanhangsel 8 bij de rekeningen.

- Met betrekking tot de andere posten (opnames, terugvorderingen, terug te vorderen en oninbare bedragen), zal de auditautoriteit aanvullende controles op afzonderlijke gegevens uitvoeren. De omvang van deze controles zal worden vastgesteld door de auditautoriteit, die daarbij rekening houdt met de resultaten van de systeemaudits van de certificeringsautoriteit en van audits van concrete acties. De auditautoriteiten worden aanbevolen om steekproefsgewijs de nauwkeurigheid te controleren van de gegevens die zijn opgenomen in de rekeningen, waarbij elke type post wordt gecontroleerd (geschrapte bedragen, terugvorderingen, terug te vorderen en oninbare bedragen).
- Bevestigen dat in aanhangsel 8 bij de rekeningen, de certificeringsautoriteit ervoor heeft gezorgd dat het totale bedrag van in de ontwerpreekeningen geboekte subsidiabele uitgaven, aansluit op het totale bedrag in de boekhoudsystemen van de certificeringsautoriteit en de uitgaven (en de bijbehorende overheidsbijdrage) in de betalingsaanvragen aan de Commissie voor het betrokken boekjaar.

In de VGB is geen formele termijn vastgesteld waarop de certificeringsautoriteit de (ontwerp)rekeningen bij de auditautoriteit moet indienen. Het verdient echter aanbeveling dat de nationale autoriteiten, vanaf het begin van de programmeringsperiode, interne termijnen vaststellen voor het toesturen van de ontwerpreekeningen aan de auditautoriteit. De auditautoriteit moet voldoende tijd hebben voor de beoordeling, zodat zij uiterlijk 15 februari van het jaar N+1 een gefundeerd auditoordeel kan afgeven.

6. AUDITOOORDEEL OVER DE REKENINGEN

Als er verschillen bestaan tussen de gedeclareerde uitgaven in de laatste aanvraag voor tussentijdse betaling en het gecertificeerde bedrag in de ontwerpreekeningen als gevolg van door de certificeringsautoriteit toegepaste inhoudingen (zie afdeling 1.4 van "Richtsnoeren voor geschrapte bedragen, terugvorderingen, terug te vorderen en oninbare bedragen"), beoordeelt de auditautoriteit de toereikendheid van de toelichtingen aan de hand van adequate auditprocedures: deze moeten zodanig zijn ontworpen dat voldoende toereikende controle-informatie wordt verkregen waaruit blijkt dat voorvallen die leiden tot inhoudingen, vóór de indiening van het auditoordeel en het jaarlijkse controleverslag waarnaar in de punten a) en b) van de eerste alinea van artikel 127, lid 5, VGB wordt verwezen, zijn vastgesteld en onderzocht.

De auditautoriteit controleert of de resultaten van een audit of controleactiviteit, zoals hierboven in afdeling 2 gedefinieerd, adequaat worden weergegeven in de rekeningen, met inbegrip van de uitgaven in het kader van een voortdurende toetsing op wettigheid en regelmatigheid bij de toepassing van artikel 137, lid 2, VGB. Deze controle van de effectieve correctie van door de auditwerkzaamheden aan het licht gekomen onregelmatigheden (door het schrappen of terugvorderen van een aanvraag voor tussentijdse betaling tijdens het boekjaar of door inhoudingen in de rekeningen), zal in het bijzonder nuttig zijn voor de auditautoriteiten in het kader van de berekening van het restfoutenpercentage, die in het jaarlijkse controleverslag moet worden opgenomen.

De auditautoriteit kan op basis van de resultaten van de verrichte auditwerkzaamheden aan de ontwerpreekeningen, als deze eenmaal zijn medegedeeld aan de certificeringsautoriteit, haar rekeningen indien nodig verder aanpassen vóór certificering door de Commissie. Het verdient aanbeveling dat alle aanpassingen hierbij worden meegenomen, met inbegrip van de niet-materiële aanpassingen die door de auditautoriteit tijdens haar audits zijn vastgesteld, zodat vervolgens kan worden gezorgd voor een snel proces voor de goedkeuring van de rekeningen door de Commissie.

De auditautoriteit zal, met het oog op haar auditoordeel over de rekeningen, de materiële gevolgen van de aanpassingen aan de rekeningen analyseren en daarbij een materialiteitsdrempel van 2 % in aanmerking nemen van de bedragen die in de aan de auditautoriteit overgelegde ontwerpreekeningen zijn geboekt. Als de auditautoriteit akkoord is met de aanpassingen die door de certificeringsautoriteit aan de rekeningen zijn aangebracht, kan er een auditoordeel zonder voorbehoud over de rekeningen worden afgegeven, wat betekent dat de auditautoriteit over een redelijke mate van zekerheid beschikt dat de rekeningen volledig, nauwkeurig en waarachtig zijn. Indien onjuiste of onvolledige elementen in de rekeningen zijn vastgesteld, maar deze door de auditautoriteit als immaterieel worden beschouwd en niet worden gecorrigeerd in de rekeningen, moet de informatie over deze elementen worden vermeld in een toelichting bij het jaarlijkse controleverslag en het auditoordeel.

Het verdient aanbeveling dat de auditautoriteit de fasen van de controle van de rekeningen naar behoren documenteert om ervoor te zorgen dat een toereikend controlespoor wordt bijgehouden, waarbij rekening wordt gehouden met de bepalingen inzake de beschikbaarheid van documenten, zoals uiteengezet in artikel 140 VGB.

Voorbeeld van door de auditautoriteit uit te voeren procedures voor het testen van controles op basis van de gegevens die in de boekhoudsystemen van de certificeringsautoriteit zijn ingevoerd op het moment van de systeemaudit

De tests van de controles van de procedures van de certificeringsautoriteit kunnen ten minste de volgende fasen omvatten, waarbij bijvoorbeeld de belangrijkste prioritaire zwaartepunten van het operationele programma worden bestreken⁹:

- i. met betrekking tot aanhangsel 1 (kolommen A en B) bij de rekeningen:
  - controleren of hierin hetzelfde bedrag aan gedeclareerde uitgaven is opgenomen als in de laatste aanvraag voor tussentijdse betaling (respectievelijk kolom B en kolom C);
  - controleren of de gedeclareerde uitgaven in de laatste aanvraag voor tussentijdse betaling voor het betrokken boekjaar overeenkomen met de gedeclareerde uitgaven in de aanvragen voor tussentijdse betaling voor dat jaar, vermeerderd met eventuele nieuwe uitgaven en verminderd met de geschrapte bedragen en terugvorderingen gedurende het boekjaar en met betrekking tot dit boekjaar (zoals wordt getoond in aanhangsel 2 bij de rekeningen) en/of andere aanpassingen door de certificeringsautoriteit;
  - op basis van de beschikbare informatie op het niveau van de managementautoriteit:
    - controleren of de gedeclareerde uitgaven in de (twee of drie) aanvragen voor tussentijdse betaling met de hoogste bedragen van gedeclareerde uitgaven, overeenkomen met de uitgaven die de begunstigden bij de uitvoering van concrete acties hebben gemaakt en betaald;
    - in het kader van een steekproef van verrichtingen (bijvoorbeeld dertig door de begunstigden bij de managementautoriteit ingediende betalingsaanvragen), moet het controlespoor worden gecontroleerd, met andere woorden of de door de begunstigden bij de uitvoering van concrete acties gemaakte en betaalde uitgaven zijn opgenomen in de aanvragen voor tussentijdse betaling in de betreffende rekeningen; deze test kan worden gecombineerd met de auditwerkzaamheden in het kader van audits van concrete acties;
- ii. met betrekking tot aanhangsels 2 en 4 bij de rekeningen:
  - controleren of deze aanhangsels (ten minste) de tijdens het boekjaar geschrapte bedragen (alleen in aanhangsel 2) en terugvorderingen bevatten en of er sprake

---

⁹ Dit betreft de prioritaire zwaartepunten met gedeclareerde uitgaven boven een bepaalde, door de auditautoriteit op basis van haar professioneel oordeel vast te stellen drempel. In het geval van een meurfondsprogramma moet het geselecteerde prioritaire zwaartepunt alle betrokken fondsen bestrijken.

is van een toereikende verdeling per boekjaar, en of dergelijke opnames en terugvorderingen zijn gebaseerd op een besluit tot correctie, dat door de lidstaat is genomen op het passende niveau (d.w.z. managementautoriteit of certificeringsautoriteit);

- de bedragen die zijn gecorrigeerd naar aanleiding van audits van concrete acties (aan het einde van aanhangsel 2 weergegeven) komen overeen met door de auditautoriteit aan het licht gebrachte onregelmatigheden;
- iii. met betrekking tot aanhangsel 3 bij de rekeningen:
- controleren of hierin uitsluitend de terugvorderingen in verband met de in het voorgaande boekjaar/de voorgaande boekjaren gedeclareerde uitgaven zijn opgenomen¹⁰ en dat dergelijke terugvorderingen zijn gebaseerd op een besluit tot correctie, dat door de lidstaat is genomen op het passende niveau (d.w.z. managementautoriteit of certificeringsautoriteit);
- iv. controleren of aanhangsel 5 uitsluitend oninbare bedragen in verband met in voorgaande boekjaren gedeclareerde uitgaven bevat; deze bedragen moeten worden ondersteund door een met redenen omkleed besluit op grond waarvan de oninbaarheid van de betreffende onregelmatigheden wordt gerechtvaardigd, dat door de lidstaat is genomen op het passende niveau (doorgaans de managementautoriteit); in dit verband kan ook een aanvullende controle van de consistentie worden uitgevoerd, waarbij aanhangsel 5 wordt vergeleken met de in het IT-systeem geregistreerde gegevens over oninbare bedragen;
- v. het controlespoor controleren door aanhangsel 6 te vergelijken met de bedragen van programmabijdragen aan financiële instrumenten, cumulatief vanaf het begin van het programma; deze test op consistentie moet worden uitgevoerd op basis van de door relevante managementautoriteit/intermediaire instantie verstrekte (of in hun IT-systemen beschikbare) gegevens;
- vi. het controlespoor controleren door aanhangsel 7 te vergelijken met de voorschotten op staatssteun (cumulatief vanaf het begin van het programma), zoals vastgelegd in het IT-systeem van de managementautoriteit/intermediaire instantie (en, waar mogelijk, in andere nationale IT-systemen waarin gegevens met betrekking tot staatssteun worden bijgehouden);
- vii. met betrekking tot aanhangsel 8 bij de rekeningen:
- controleren of de in de kolommen C en D getoonde uitgaven worden ondersteund door de gedeclareerde uitgaven in de laatste aanvraag voor tussentijdse betaling, verminderd met achteraf door de certificeringsautoriteit gemaakte correcties/aanpassingen;

---

¹⁰ Aanhangsel 3 mag geen terugvorderingen bevatten in verband met de in het betrokken boekjaar gedeclareerde uitgaven.

- de in kolom G voor elke prioriteit vermelde toelichtingen beoordelen in het licht van de in het jaarlijkse controleverslag en de jaarlijkse samenvatting opgenomen informatie met betrekking tot financiële correcties die na 31 juli van het voorgaande boekjaar zijn toegepast en in de rekeningen tot uiting zijn gebracht in het kader van een follow-up van de resultaten van de systemaudits en/of audit van concrete acties, en nadere beheerscontroles die zijn uitgevoerd vóór de indiening van de rekeningen.